

αν παλινδρομοῦσαν καταστρέφει τὸν περὶ Μεγάλου Φρειδερίκου 1) λόγον.

Ἐν Ἀθήναις, κατὰ σχολικὰς διακοπὰς τοῦ ἔτους 1882.

N. ΠΕΤΡΗΣ.

Η ΙΩΑΝΝΑ Δ' ΑΡΚ

ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ ἐταστηρίου

Λύσασα τὴν πολιορκίαν τῆς Ὀρλεάνης ἡ Ἰωάννα ἐξετέλεσε μέρος τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς· καὶ ἵνα περαιώσῃ τὸ ἔργον, εἰς νέους κατῆλθε κινδύνους. Οὕτω πολιορκεῖ τὴν *largeau* συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ Δουκὸς d' *Aleçon*. Κυριευθέντων τῶν προαστείων, «ἐμπρός, κραυγάζει, εὐγενῇ Δούξ, ἔφοδος... καὶ ἄθροοι τὴν ἀκολουθοῦσιν οἱ πολεμισταί. Ἐκ τοῦ ὕψους τῶν προμαχόνων οἱ ἐχθροὶ ὑπομένουσιν εὐθαρσῶς τὴν προσβολήν, ἀλλὰ ἡ ἥρωϊς καταπολεμᾷ τὸν κίνδυνον ἀψηφούσα τοὺς ἐχθρούς. Ἐνθαρρύνουσα δὲ ἰδίᾳ τὸν Δούκα d' *Aleçon* τῷ λέγει. «Μὴ φοβοῦ Δούξ· ἀγνοεῖς λοιπὸν ὅτι ὑπεσχέθην εἰς τὴν γυναικίᾳ σου νὰ σὲ ἐπαναφέρω ζῶντα παρ' αὐτῆς;» Καὶ ἐν τῷ λέγειν ταῦτα χάλαζα βλημάτων ἐπιπίπτει κατὰ τῆς ἥρωϊδος. Καὶ τὸ μὲν διασχίζει τὴν σημαίαν, τὸ δὲ τὴν κτυπᾷ ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ ἀνατρέπει αὐτὴν μέχρι τῶν προποδῶν τοῦ τείχους· ἀλλ' ἀντὶ ν' ἀποδειλιάσῃ ἡ ἀμαζὼν γίνεται φοβερωτέρα, κραυγάζουσα «ἔφοδος, φίλοι, ὁ Θεὸς κατεδίκασε τοὺς Ἀγγλοὺς εἰς τὴν ἀπώλειαν θάρρος.» Εἰς τὰς φωνὰς τῆς παρθένου οἱ Γάλλοι προθυμοῦνται καὶ ῥιψοκινδυνεύουσιν, οὕτως ὥστε ἐν μιᾷ στιγμῇ ἀναπηδῶσιν ἐπὶ τὸ τεῖχος, ὑποσκελίζουσι τοὺς ἐχθρούς καὶ τοὺς καταδιώκουσι φεύγοντας, φονεύσαντες μὲν περὶ τοὺς 1500, ζωγρήσαντες δὲ τοὺς λοιπούς. — Διὰ τοιούτων ἔργων κυριεύει τὸ *Reims* ἡ ἥρωϊς ὅπου ἐγένετο ἡ στέψις τοῦ Καρόλου ἐν ἡ τελετῇ παρευρίσκειτο κρατοῦσα τὴν νικηφόρον σημαίαν. — Θελήσασα ὁμῶς ἔπειτα νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς Παρισίους συνελήφθη αἰχμάλωτος εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Κομπιένης ὑπὸ τοῦ Λιοννέλου τοῦ καλουμένου νόθου τῆς Βανδόμης οὗτος παρεχώρησεν αὐτὴν τῷ κόμητι *Ligny Iean di Luxembourg*, ὅστις πάλιν τὴν ἐπώλησεν εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς ἀντὶ δέκα χιλ. λιρῶν καὶ ἐτησίας τινὸς ἐπιχορηγήσεως. Σιδηροδέσμιος τανῦν ἀπάγεται ἡ ἥρωϊς εἰς τὸ φρούριον *de Baulieu*. Τὸ ἐλεεινὸν τῆς εἰρκτῆς ταύτης ἀφ'

ἐνὸς αἱ ὕβρεις καὶ λοιδορίαι τῶν φυλάκων ἀφ' ἑτέρου τῇ ἐνέσπειραν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν ἀπελπισίαν. Μιᾶ τῶν ἡμερῶν ἐξαπατήσασα τοὺς φύλακας ἐρρίφθη ἀπὸ τοῦ παραθύρου τοῦ πύργου· ἀλλ' ἡ πτώσις αὐτῆς τοσοῦτω ὑπῆρξε σφοδρά, ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνεγερθῇ. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τούτῳ καὶ πρὶν ἢ λάβῃ τὸν καιρὸν νὰ δραπεύσῃ, συνελήφθη αὖθις ὑπὸ τῶν φυλάκων, ἀπαγαγόντων νῦν αὐτὴν εἰς τὴν ἑπαυλιν *de Crotoy*.

Ἀπασα ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τῶν Παρισίων ἰκέτευε τὸν *Ligny*, πρὶν οὗτος πωλήσῃ τοῖς Ἀγγλοῖς τὴν Ἰωάνναν, νὰ παραχωρήσῃ τὴν αἰχμάλωτον εἰς τὸ *amit-office*. — «Πρέπει, ἔγραφον αὐτῷ οἱ σεμνοὶ Καθηγηταί, πρέπει νὰ παραδώσῃς τὴν γυναῖκα ταύτην, ἕνεκα τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ὑβρίσθη, ἡ πίστις ἐστιγματίσθη, καὶ ἡ ἐκκλησία ἡτιμάσθη!! Ἐκκλησιαστικὸς τις πλήρης ἀτιμίας καὶ πονηρίας ὁ Πέτρος Γόσσον ἐκδιωχθεὶς μὲν ἄλλοτε καὶ τοῦ βαθμοῦ στερηθεὶς, Ἀρχιεπίσκοπος δὲ τότε *de Bauvais*, προαίρειται νὰ προεδρεύσῃ τῆς δίκης συντελέσας οὕτως εἰς τὴν καταδικὴν τῆς ἀθώας κόρης. Τῇ εἰσηγήσῃ τοῦ κληρικοῦ τούτου συνετάχθη δικαστήριον συγκείμενον ἐξ ἐκκλησιαστικῶν φανατικῶν ἀδίκων ἀμαθεστάτων. Γουλιέλμος ὁ Ἐπινέτος ὠδήγησεν αὐτὴν ἐνώπιον τοῦ εὐσχήμου συνεδρίου! — Μάτην προσπαθεῖς νὰ δραπετεύσῃς τῇ λέγει ἀποτόμως ὁ πρόεδρος.

Ἐὰν δραπετεύσῃς ἀπεκρίνατο ἡ ἥρωϊς, οὐδεὶς θὰ μὲ κατηγορήσῃ ἐπὶ παραβιάσει ὄρκου ὃν οὐδέποτε ἐποίησα ὑμῖν. — Ἐβλεπεν ὁ Κάρολος ἐκστάσεις καὶ ὀπτασίας ὡς σύ; — Ὑπαγε νὰ τὸν ἐρωτήσῃς. — Εἶναι ἀληθές ὅτι παιδιόθεν ἐμίσεις τοὺς Βουργόνας καὶ τοὺς συμμάχους αὐτῶν; — Προσεπάθησα ἵνα ὁ βασιλεὺς μου ἀνακτήσῃ τὴν Βασιλείαν του καὶ οὐδὲν πλεόν. — Τὰ πνεύματα τὰ οὐράνια δὲν ὑπεσχέθησαν νὰ σὲ ἐλευθερώσουν; — Τοῦτο εἶναι ξένον τῆς δίκης· ἀπεκρίνατο ἡ παρθένος, θέλετε νὰ ὁμιλήσω κατ' ἐμοῦ αὐτῆς; Ἥλλασσε συχνὰ σημαίαν; Ναὶ ὅτε διετρυπᾶτο ὑπὸ τῶν βελῶν. — Καὶ διὰ ποίων μαγείων τὴν ἡυλόγεις; Οὐδέποτε ἡυλόγησα αὐτὴν διὰ μαγείων ὁ ἱερεὺς ὁ ἐμὸς τὴν ἡυλόγει ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Παναγίας. — Διέδιδες εἰς τοὺς στρατιώτας ὅτι ἡ σημαία σου ἦτο μαγευμένη καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἀποδειλιῶσι; Διασχίσατε τὰ στίφη τῶν ἐχθρῶν, ἔλεγον αὐτοῖς, καὶ τὰ διέσχίζα ἡ πρώτη. — Διατί κατὰ τὴν στέψιν τοῦ Καρόλου ἐκράτεις τὴν σημαίαν παρ' αὐτῷ; Ἦτο δίκαιον νὰ ἀπολαύσῃ τῶν τιμῶν ἀφοῦ συμμετέσχε τῶν κινδύνων. — Εἶλον τρίχας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς; Ἦσαν ἐνδεδυμένοι οἱ Ἅγιοι τοὺς ὁποίους εἶδες; — Μήπως νομίζετε, ἀπεκρίθη ἡ Ἰωάννα, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἔχει ἐνδύματα νὰ τοὺς ἐνδύσῃ; Τί ἔκαμες τὸν Μανδραγόραν; οὐδέποτε ἔφερον μετ' ἐμοῦ τὸ τοιοῦτον. — (Ὁ Μανδραγόρας φυτὸν οὐ ὁ κορμὸς ὁμοιάζει δύο μηρούς ἀνθρώπου. Οἱ ἀρχαῖοι ὡς ἐκ τοῦ σχήματος αὐτοῦ ἐπίστευον ὅτι κέκτῃται ἐνέργειαν Ἀφροδισιακὴν).

1) Ἐτελεῦτῃς δ' ὁ Μέγας Φρειδερίκος τῇ 17ῃ Ἀυγούστου ἐν τῷ ἐπιτεπαιστώτῳ κατὰ τὸ Πότςδαμ ἀνάκτορον *Sanssouci*.

Διὰ τοιούτων ἀνοήτων καὶ ἀναπλαστικῶν ἐπιχειρημάτων προσεπάθουν νὰ ἀποσπᾶσιν λόγους ἀμφιβόλους καὶ ἀντιφατικούς, ἵνα οὕτω στήσωσι τὸ κατηγορητήριον οἱ σεμνοὶ αὐτοὶ πατέρες, ἡγουμένου τοῦ ἀναξίου καὶ βαρβάρου **Gauchon**.

Εἰς ἐξ αὐτῶν εὐσπλαγχνισθεὶς τὴν δυστυχῆ, συνεβούλευσεν αὐτῇ νὰ ἀποταθῇ καὶ ἀναφερθῇ εἰς τὸν Πάπα ὅπως δικασθῇ ὑπὸ τοῦ ἰδιαιτέρου αὐτοῦ δικαστηρίου. Πλὴν ὁ **Gauchen** ὑπόδρα ἰδὼν, *de par le diable*, τῷ λέγει· σίγα — ἐπειδὴ δὲ ἕτερός τις ἱερεὺς τὴν συνεβούλευσεν ἵνα εἰσερχομένη εἰς τὸ ναῖδριον τοῦ Πύργου προσεῦχεται· ὁ **Jean Rénédicti** ἀντάξιός τῷ **Gauchau**, θὰ ἀπειλεῖ λέγων «Θὰ σὲ κλείσω εἰς μίαν φυλακὴν ὅπου οὔτε ἥλιον, οὔτε σελήνην νὰ βλέπῃς, ἵνα μάθῃς τοῦ λοιποῦ νὰ συνομιλῇς μὲ τὴν ἀποστατίδα ταύτην — ὁ Μύστης οὗτος τῆς Ἐκκλησίας ὁσάκις ἀπηύθυνε τὸν λόγον τῇ Ἰωάννᾳ τὴν ἀπεκάλει αἰρετικὴν, μισαρὰν, ἄτιμον, ἐταίραν!! Τῇ 23 Μαΐου τοῦ 1431 ἡ Ἰωάννα ἐνουθετήθη ἐν τῇ φυλακῇ, ὅπου ἡσθένει ἐπιθανατίως. Τῇ ἐπαύριον ὠδηγήθη εἰς τὸ κοιμητήριον τῆς ἀδελφείας **Saint-Ouen** ὅπου δύο ἱκρία εἶχον στηθῇ.

Πληθὺς ἄπειρον κατεῖχε τὴν πλατεῖαν ἐν οἷς καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Γόσσων μετὰ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ καὶ πολλῶν ἄλλων Ἀγγλῶν ἱερέων. Ὁ Δόκτωρ Γουλιέλμος Ἐράρδος διὰ μακρινὰς τόνους ἀπήγγειλε φανατικὸν καὶ πλήρη λοιδοριῶν λόγον· ἀποστρεφόμενος δὲ ὁ αὐθάδης ῥήτωρ λέγει τῇ Ἰωάννᾳ· «εἰς σὲ λέγω· ὁ Βασιλεὺς σου εἶναι αἰρετικὸς καὶ σχισματικός.» Μὰ τὴν πίστιν μου, Κύριε, ἀπεκρίνατο ἡ νεάνις, τολμῶ νὰ εἶπω καὶ ὀρκισθῶ ἐπὶ ποινῇ θανάτου, ὅτι ὁ Βασιλεὺς μου Κάρολος εἶναι ὁ εὐγενέστερος καὶ χριστιανικώτερος τῶν βασιλέων.» Μετὰ ταῦτα ἠνάγκασαν αὐτὴν νὰ ἐξομώσῃ τὰς πλάνας τῆς. Ἀφοῦ ἐξήγησαν αὐτῇ τὴν σημασίαν τῆς λέξεως, εἶπε μεγαλοφώνως «ἐπικαλοῦμαι μάρτυρα τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν, ἃν πρέπει νὰ ἐξομώσω» «ὁξόμοσον ἐκράυγαζε μακρινῶς ὁ Ἐράρδος εἰδεμὴ θὰ καῖς ζῶσα (*arse*)» ὁ Γραμματεὺς πλησιάζας ἀνέγνω τὸν τύπον ἐμπεριέχοντα ἀπλῶς τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι ἡ Ἰωάννα δὲν θὰ φέρῃ πλέον ἀνδρικὸν φόρεμα, οὔτε ὅπλα, ἀλλ' οὐδὲ θὰ κόψῃ τὴν κόμην αὐτῆς. Ἦθελε τιμωρηθῇ φρικωδῶς, εἰς δὲν ὑπέγραφε τὴν ἐξόμοσιν ταύτην· ὥστε ὑπέγραψεν. Ἀλλὰ παρὲυθὺς ἀντικατέστησαν τὸν τύπον διὰ τοῦ ἐξῆς· «Ἀναγνωρίζω ἐμαυτὴν αἰρετικὴν, σχισματικὴν, στασιαστὴν! Μετὰ ταῦτα ὁ Γόσσων ἀνέγνω τὴν ἀπόφασιν καταδικάζουσαν τὴν δυστυχῆ εἰς αἰώνια δεσμά· εἰς τὸν ἄρτον τῆς θλίψεως καὶ τὸ ὕδωρ τῆς ἀγωνίας· κατὰ τὴν φράσιν τοῦ ἱεροδικαστοῦ, πρὸς ἄφραστον τῶν ἑαυτῆς ἀμαρτιῶν! Ἐνδυθεῖσα τὸ γυναικεῖον φόρεμα ἡ Ἰωάννα ἀπῆλθον πάλιν εἰς τὴν εἰρκτὴν. Πλὴν φύλακες ἀφῆρεσαν αὐτῇ τὸ γυναικεῖον φόρεμα ἀντικαταστήσαντες αὐτὸ δι' ἐτέρου ἀνδρικοῦ. Μάτην τοῖς ἔλεγεν ἡ δυστυχὴς ὅτι οἱ δικασταὶ ἀπέλιθον αὐτῇ θάνατον, ἐπὶ τῇ ἀθετήσει τοῦ ὅρκου. «Δὲν ὑπάρχουσιν ἄλλα

τῇ ἀπεκρίθησαν σκληρῶς.» Θῦμα τῆς σατανικῆς καὶ στυγίας ταύτης μηχανορραφίας, ἡ Ἰωάννα ἠναγκάσθη νὰ ἐνδυθῇ αὖθις τὸ ἀνδρικὸν φόρεμα· ἀλλὰ πάραυτα παρουσιάσθησαν μάρτυρες, συλλαβόντες δῆθεν αὐτὴν ἐπ' αὐτοφώρῳ παραβαίνουσαν τὸν ὅρκον. Προσδραμόντες δὲ καὶ οἱ δικασταὶ ἐσημείωσαν τὴν πράξιν, καταμηνύσαντες πάλιν αὐτὴν ἐπὶ ὑποτροπῇ. — Καὶ συνελθόντες τῇ ἐπαύριον, κατεδίκασαν αὐτὴν εἰς τὸν διὰ πυρὸς θάνατον! Τῇ 30 Μαΐου ἐξῆλθε τῆς φυλακῆς. Συνοδευομένη δὲ ὑπὸ 120 ἐνόπλων ἀνδρῶν ἐβάδιζεν εἰς τὸν τόπον τοῦ μαρτυρίου. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔφερε μίτραν ἐφ' ἧς ἀνεγίνωσκε τις τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν «Αἰρετικὴ, παλιμπετής εἰς αἵρεσιν *relaps*) Σχισματικὴ, ἀποστατίς, Νεκρομάντις, Καταχραστὴς τῶν λαῶν, προκλητικὴ τῶν δαιμόνων, αὐθάδης αἰσχρά! — Δύο ἱερεῖς Δομινίκιοι ὑπεστήριζον αὐτὴν ὁ εἰς ἐκ δεξιῶν, καὶ ὁ ἕτερος ἐξ ἀριστερῶν, ἀμφότεροι λοιδοροῦντες αὐτὴν, πρὸς διαφορὰν τῶν κακούργων τοῦ Ἰησοῦ! «Ρουέν, Ρουέν, ἐκράυγαζεν ἐν τῇ ὁδῷ ἡ Ἰωάννα, μήπως θὰ ἦσαι ὁ τάφος μου;» Ἐλθοῦσα παρὰ τῷ βωμῷ ἐγονάτισε· ζητήσασα σταυρὸν ἡσπάσατο μετὰ δακρύων θέτουσα αὐτὸν εὐσεβῶς ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ ἀναβᾶσα ἐπὶ τοῦ ἱκρίου ἐξέπνευσε. Μετὰ τὴν καταδίκην ὀλοφυρόμενος ὁ δήμιος ἔλεγεν· «οὐδέποτε θὰ μὲ συγχωρήσῃ ὁ Θεὸς ἐπὶ τῷ μαρτυρίῳ τῆς δυστυχούς αὐτῆς κόρης· (οἱ Ἀγγλοὶ εἶχαν κατασκευάσει τὸ ἱκρίον τόσῳ ὑψηλόν, ὥστε μόλις ἡ πυρὰ ἐθέρμαινε τὰς σάρκας τῆς Ἰωάννας καὶ καιομένη βραδέως ἡσθάνετο φρικωδεστάτους τοὺς πόνους). — Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀπεδοκιμάσθη εὐθὺς ἐν Λονδίῳ. Λόρδος τις μάλιστα ἔλεγε δημοσίᾳ «Ἐὰν ἡ γυνὴ αὕτη ἐγεννᾶτο Ἀγγλὶς ἤθελε τύχει μυρίων τιμῶν. Ὁ δὲ Τρασσάρ ἰδιαιτέρος γραμματεὺς τοῦ Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας, ἔλεγεν ἠτιμᾶσθημεν φονεύσαντες τὴν γενναίαν αὐτὴν κόρην τῆς ὁποίας βέβαια ἡ ψυχὴ ἐπαναπαύεται τώρα εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Πλάστου.

10 Ἰουνίου. Ἐν Καῖρῳ 1883.

Σ. Π. Ι,

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΟΥΔΑΚΗΣ

Σκιαγραφία ἐπιμνημόσυτος.

I

Δὲν εἶχεν εἰσέτι ἀνατεῖλει ἡ ἐνάτη τοῦ παρελθόντος Μαΐου· ἡ ῥοδοθαφὴς ἡὼς μόλις ὑπεχρύσου τὰς ἄκρας τῶν ἀττικῶν ὀρέων καὶ οἱ ἀστέρες διεγράφοντο τοῦ στερεώματος, ὅτε ἐν ἄστρον διᾶττον συγχρόνως, μία ὄνειροπόλος καὶ ῥεμβώδης ὑπαρξὶς ἐσβέννυτο ἐκ τῆς γῆς ἐσχαί. Ὁ Ἐμ. Στρατουδάκης, ὁ νεαρὸς ψάλτης καὶ πολεμιστὴς τῆς Κρήτης, ἡ καλλιμολ-